

és hozzászólásokból, köztük olyan fontos témákról, mint Közművelődés és honismeret (Juhász Róbert), A krónikairás új területei és feladatai (Töltési Imre) stb. Olsvai Imrével, az MTA Néprajzkutató Csoportjának munkatársával folytat beszélgetést Budai Ilona. Kóka Rozália az egyházasközi Röpülj-páva körnél tesz látogatást közli a lap. Kamarás Rezsőnek a szocialista hazafiság és a közművelődés címen Egerben tartott előadását. A gazdag kínálatot nyújtó Könyvespolc rovat honismereti kiadványokat ismert.

Szerkesztőségünkhez beküldött, külföldön megjelent magyar nyelvű kiadványok:

Eva Petrik: Gyermekeimmel (OMC, Bécs). A neves valláspedagógus ebben a könyvben jórészt a maga nevelési tapasztalatairól ad számot. Valóban nem olyan egyszerű a tizenévesek vallásos nevelése. (Es ilyen vonatkozásban Eva Petrik könyve mintha folytatása lenne Hilda Lalble néhány évvel ezelőtt *Első évek* címmel megjelent nevelési művének.) A szerző bizonyára kedvező eredményeket ért el, bár őszintén meg kell mondanunk, hogy példamanyagát bizonyos helyeken meglehetősen naivnak tartjuk. A modern természetudomány eredményeit is ismerő fiataloknak sokkal újszerűbb, hitelesebb példákra van szükségük ahhoz, hogy a vallás élő valóság lehessen számukra.

Jacques Loew: Beszélgetések (OMC, Bécs). A szerző egyike volt az úgynevezett munkáspapoknak. Jelenleg a Hit Iskoláját ve-

zeti Fribourg-ban. A jelen válogatás első része azokhoz szól, akik meglehetősen távol állnak a vallás világtól, míg a második részben azt a nagy sikerű televíziós konferenciabeszéd sorozatát olvashatjuk, melyben a felszínesen vallásosakat igyekezett közelebb vinni Istenhez. Mindenekelőtt stílusának vallásos őszintesége, átéltsége ragadja meg az olvasót. A néhol verssé sűrűsödő elmélkedések sok szempontot adhatnak a modern embernek, bár ezek természetesen csak első indítások lehetnek egy korántsem egyszerű és problémamentes úton.

Kemenes Géfin László: Pogány diaszpóra (Amerikai Magyar Írók). Az emigráció egyik letehetségesebb, legjelentékenyebb költője Kemenes Géfin László. Már *Jégvirág* és *Zenit* címmel megjelent kötetei is azt bizonyították, hogy tragikus alkat, aki mélyen átéli sorsa és magánya keserűségét. A *Pogány diaszpórában* már-már egyetemessé tágitja ezt az élményt. Kendőzetlenül, nagy költői erővel vallja meg reménytelenségét, és amolyan „csak azért is” gesztussal vállalja a rá mért sorsot. Az emigráció létérzésének és tragikus meghasonlottságának egyik legérettebb dokumentuma ez a kötet

Hadd hívjuk fel végül olvasóink figyelmét a **Szépirodalmi Könyvkiadó** Kosztolányi-sorozatára, melyben Réz Pál gyűjti egybe és adja ki a nagy író hírlapi cikkeit. Aki szereti és őrzi nyelvének tisztaságát, újra és újra leckét vehet Kosztolányitól. (A sorozat legutóbbi darabja *Ércnél maradandóbb* címmel jelent meg.)

ZSINATUTÁNI ÉRTELMEZŐ KISSZÓTÁR A-tól Z-ig

A FELSZABADULÁS TEOLÓGIÁJA. A latin-amerikai teológusoktól képviselt irányzat, mely azt vallja: nem az evangélium tanainak egyszerű hirdetésével kell eljutnunk — majd egyszer, valamikor — az emberek üdvözítésére, hanem előbb meg kell az embert szabadítanunk az elnyomás, a nyomor, a kizsákmányolás, a tudatlanság kötelékeiből. Ez a tevékenység már önmagában véve is evangelizáció: ui. éppen ezáltal hozzuk az emberekhez közelebb Jézust, akivel csak e tevékenység közben léphetnek személyes, lelki kapcsolatba, és juthatnak el általa a bűnből való szabadulásig is. Merészebb és egyúttal sokkal félreérthetőbb kifejezéssel ezt az irányzatot a „forradalom teológiájának” is nevezik.

FEUDÁLIS STRUKTÚRA. Mai társadalompolitikai szóhasználatban feudalizmusnak nevezik a föld és a termelőeszközök hűbérúri tulajdonán, és a jobbágy-parasztság fizikai munkáján alapuló társadalmi-gazdasági rendet, ahol mindenki beleszületik az uralko-

dó, vagy pedig a dolgozó társadalmi csztályba. (Struktúra=szerkezet.) Hazánkban, mint sok más európai országban is, a főpapok egyúttal földesurak, hűbérurak, háborúban hadvezérek is voltak. Ez a tény az egyházszervezetet is súlyosan befolyásolta. A zsinat ismét hitet tett az evangéliumi testvériség és egyszerűség mellett. (L. a „Gaudium et Spes” 88. pontját, valamint a „Püspökökről” szóló dekrétum 11, 13, 16, 28. pontját.) A zsinati tanítás gyakorlattá válása természetesen nem történik egyik napról a másikra.

FIATAL EGYHÁZAK. A kifejezés a protestánsoktól származik: a missziós egyházakat nevezték így. Ma a katolikus szóhasználatba is átvettük, mert a „missziós” szónak a nem keresztény népek közt kezd rosszálló, kolonialista melléskéje támadni.

FUNKCIÓ (a latinban fungere = működni). Működés. Egyházi szóhasználatban többnyire „papi funkciókra” értjük, ami magában foglal mindennemű papi tevékenységet. Ha a „valaki fungál” szót önmagában használják: liturgikus tevékenységet végez.